

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 464/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om förbud mot inspelning vid rättens sammanträde

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 464/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Juha Mäenpää /saf:

Har en person som deltar i en rättegång, till exempel en diskrimineringsombudsman som hörs, någon rättslig grund att förbjuda inspelning av sitt anförande och

hur är det möjligt att diskrimineringsombudsmannen i rätten försvarar personer som anklagats för diskriminering?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Diskrimineringsombudsmannen är en självständig och oberoende myndighet inom justitieministeriets förvaltningsområde. Diskrimineringsombudsmannen har bland annat till uppgift att övervaka efterlevnaden av diskrimineringslagen enligt vad som föreskrivs i den lagen samt allmänt främja likabehandling och förebygga diskriminering.

Diskrimineringsombudsmannen är enligt 1 § 2 mom. i lagen om diskrimineringsombudsmannen självständig och oberoende i sin verksamhet. När det gäller avgörandena och verksamheten i övrigt är ombudsmannen således oberoende av inflytandet från andra aktörer, såsom myndigheter och olika intressegrupper samt parterna i det ärende som ska avgöras (RP 19/2014 rd, s. 99). Till exempel justitieministeriet kan inte påverka hurdana yttranden diskrimineringsombudsmannen ger. I sista hand övervakas lagenligheten hos diskrimineringsombudsmannens, liksom även andra myndigheters, verksamhet av de högsta laglighetsövervakarna, dvs. riksdagens justitieombudsman och justitiekanslern i statsrådet.

Justitieministern eller justitieministeriet tar ingen ställning till tillämpningen av lagen i enskilda brottmål. På ett allmänt plan kan följande konstateras. Enligt 27 § i diskrimineringslagen ska domstolen i ett mål eller ärende som den behandlar och som gäller tillämpning av denna lag ge diskrimineringsombudsmannen tillfälle att bli hörd, till den del saken hör till ombudsmannens behörighet. Med stöd av den nämnda paragrafen hörs diskrimineringsombudsmannen inte som sakkunnig eller i bevisssyfte i en rättegång, och därför tillämpas inte 22 kap. 6 § i rättegångsbalken, i vilken det föreskrivs om inspelning av en muntlig utsaga under en rättegång. I den mån frågan

gäller huruvida domstolen kan spela in ett sådant yttrande, är det en omständighet i anslutning till ordnandet av rättegången som inte har reglerats separat och som ingår i domstolens prövningsrätt.

Helsingfors 8.1.2026

Justitieminister Leena Meri